

1. Referentie

Referentie	Verhaeghe, P. (2002). Het belang van de vader bij de identiteitsontwikkeling van de kinderen. Te wensen overlaten en de deur openzetten... In H. Van Crombrugge, D. Verstraeten, D. Mortelmans, J. Raphael-Leff, S. Vandewaerde, G. Van Hove, P. Verhaeghe, K. Verschueren, B. Van den Bergh, N. Van Ranst, V. Duindam, F. Deven, J. Peeters & M. Michiels (Eds.), <i>Vaders in soorten. Vaders in soorten en maten gewikt en gewogen</i> (pp. 103-116). Tielt: Lannoo.
Taal	Nederlands
ISBN	90-209-5047-9
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In deze bijdrage wil Paul Verhaeghe aantonen wat de vaderfunctie betekent binnen de opvoeding van een kind, in het bijzonder de autoriteit en de regelgeving omtrent lust en genot komen aan bod. De vaderfunctie speelt vooral een rol in de identiteitsontwikkeling van een kind, die verband houdt met autoriteit en regelgeving. Vanaf drie jaar heeft een kind immers behoefte aan een derde, een referentiepunt, om zich ten volle kunnen ontwikkelen en een eigen identiteit te vormen.

Deze taak hoeft niet ingevuld te worden door een vader. Ook andere personen kunnen de functie die traditioneel wordt toegeschreven aan de vader uitvoeren. De symbolische vaderrol staat immers los van de biologische vaderrol.

Verhaeghe besluit dat ouders er niet naar moeten streven om perfect te zijn. Door af en toe een fout te maken leren kinderen immers om te vergelijken, keuzes te maken en een eigen identiteit aan te nemen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin
Trefwoord(en)	Autoriteit, genot, identiteit, identiteitsontwikkeling, lust, opvoeden, opvoeding, ouders, referentiepunt, regelgeving, vader, vaderfunctie, vaderrol

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Paul Verhaeghe Vakgroep psychoanalyse en raadplegingspsychologie Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen UGent Henri Dunantlaan 2 9000 Gent Tel: 09/ 264 63 54 Fax: 09/ 264 64 88 http://allserv.ugent.be/~evdbussc/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is het belang van de vader bij de identiteitsontwikkeling van kinderen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-	Niet gespecificeerd (literatuurstudie)
-------------	--

methode	
Onderzochte groep	/
Bereik	/

7. Resultaten

	De autoritaire rol van de vader is aan het verdwijnen, niet de fysieke aanwezigheid van de vader. Biologische vader en symbolische vader staan los van elkaar Vrouwen zijn vandaag vaak ook financieel onafhankelijk en kunnen daarom een kind ook alleen opvoeden. Bij opvoeding staan volgens Verhaeghe enerzijds regelgeving inzake lust en genot en anderzijds voorbereiding op de buitenwereld centraal. In beide opvoedingstaken staat de vaderfunctie centraal. Vooral het eerstgenoemde: regelgeving meegeven, is een traditioneel vaderlijke taak. Het is niet zozeer de vader die uit het beeld lijkt te verdwijnen, maar wel deze opvoedkundige, autoritaire taak, die belangrijk is bij de identiteitsontwikkeling van het kind. Het is met andere woorden de vader als derde referentiepunt die noodzakelijk is voor de opvoeding van een kind, al kan deze taak ook door een tweede moeder of een andere persoon opgenomen worden.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Verhaeghe, P. (2000). Vaders op de vlucht. In P. Verhaeghe (Ed.), *Liefde in tijden van eenzaamheid. Drie verhandelingen over drift en verlangen* (pp.81-148). Leuven: Acco.

Van Crombrugge, H., Verstraeten, D., Mortelmans, D., Raphael-Leff, J., Vandewaerde, S., Duindam, V., Deven, F., Peeters, J. & Michielsens, M. (Eds.) (2002). *Vaders in soorten. Vaders in soorten en maten gewikt en gewogen*. Tielt: Lannoo.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee.

10. Samenvatting

Vaders zijn van het toneel verdwenen, aldus Verhaeghe. Hij bedoelt daarmee dat de vanzelfsprekendheid van de autoritaire vaderrol verdwenen is. Dat vrouwen zich sinds de jaren zestig geëmancipeerd hebben is op zich zeker geen probleem, wel het feit dat vaak de autoritaire rol helemaal weggevallen is. Deze autoritaire rol speelt nochtans een belangrijke rol in de opvoeding en ontwikkeling van het kind, in het doorgeven van regels omtrent lust en genot.

Deze traditionele 'vaderfunctie' staat los van de biologische vaderfunctie. Ouderschap heeft niets met biologie te maken. De symbolische vaderfunctie kan dus door gelijk wie op zich genomen worden. Wel is het belangrijk dat die derde persoon verlangd wordt door de moeder. Deze derde persoon speelt immers een cruciale rol binnen de identiteitsontwikkeling van het kind. Rond de leeftijd van drie jaar begint een kind zich bewust te worden van zijn eigen identiteit. Een derde persoon is nodig voor het kind om te kunnen vergelijken en keuzes te maken. Zo komt het los uit de interactieve imitatieband die er voorheen was tussen moeder en kind en waarbij het besef van identiteit vrij gering was.

Genotsregulering en identiteitsontwikkeling gaan hand in hand. Die derde persoon is een referentiepunt en autoriteit. Zo kan het kind zich in zijn identiteitsproces een regelgeving eigen maken. Maar autoriteit in de vorm van externe repressiviteit, zoals nu autoriteit vaak gezien en gehanteerd wordt, kan een storende factor zijn in de identiteitsontwikkeling van het kind.

Tenslotte geeft de auteur nog mee dat ouders er goed aan doen niet altijd naar perfectie te streven en om af en toe een steek te laten vallen. Zo kan het kind zijn eigen identiteit ten volle ontwikkelen.